

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

19.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 7-го Марта. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 7-go Marca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 27-го Февраля.

Его Императорское Величество Высочайше повелѣть соизволилъ: Святое Крещеніе Высокопородженнаго Его Императорскаго Высочества Государя Князя Евгенія Максимилановича отложить до Субботы, 1-го числа наступающаго Марта.

Высочайшими Грамотами, 5-го и 6-го Февраля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Бѣлаго Орла, Начальникъ 19-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Лейтенантъ *Лабинцовъ*; Ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго, Командиръ 1-й Бригады 19-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Маіоръ *Полтининъ*; того же ордена и степени, безъ Короны, состоящій по Кавалеріи Генераль-Маіоръ Князь *Голлицынъ 4-й*, и ордена Св. Станислава 1-й степени, Командиръ 1-й Бригады 24-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Маіоръ *Масловскій 1-й* и Инженеръ Генераль-Маіоръ *Вурно*.

— Государь Императоръ, по удостоенію Комитета Гг. Министровъ въ слѣдствіе представленія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія основаннаго на засвидѣтельствованіи Г-на Попечителя Бѣлорускаго Учебнаго Округа, 6-го минушаго Декабря Всемилостивѣйше соизволилъ пожаловать Директора Виленаго Дворянскаго Института, Статскаго Совѣтника *Галлера*, Кавалеромъ Ордена Св. Анны 2-й степени; а также Инспектора Гродненской Гимназіи Коллежскаго Совѣтника *Венатовига*, и Врача Витебской Гимназіи Штаб-Лекаря *Бертельса*, Кавалерами того же ордена 3-й степени.

— Государь Императоръ, по удостоенію Комитета Гг. Министровъ въ слѣдствіе ходатайства Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, основаннаго на представленіи Г-на Попечителя Бѣлорускаго Учебнаго Округа, въ 10 день минушаго Декабря Высочайше повелѣть соизволилъ объявить за отлично усердную службу Высочайшее Его Императорскаго Величества благоволеніе Надворнымъ Совѣтникамъ: Почетному Смотрителю Училищъ Бобруйскаго Уѣзда *Булгаку*, Штатнымъ Смотрителямъ Уѣздныхъ Дворянскихъ Училищъ *Мозырскаго* — *Козакину*, *Бобруйскаго* — *Вронскому*, и *Шавельскаго* — *Юрковскому*, и Учителю Русскаго языка Виленаго Дворянскаго Института *Введенскому*.

Его Императорское Высочество Принцъ Петръ Георгіевичъ Ольденбургскій, донесъ Правительствующему Сенату, что учрежденный, по Указу Его Императорскаго Величества, отъ 16-го Февраля 1839 года,

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 27-go Lutego.

ЕГО ЦЕСАРСКА МОЩЬ Найвыжэй розказъ рачыль: Чхрзест Wyсоce nowo-narodzonenego JEго CESARSKIEJ WYСОКОŚCI ХІЕГІА ЕUGENIUSZA MAXYMILIANOWICZA одтожыць до Soboty, d. 1-go Marca.

Przez Najwyższe Dyplomata, 5-go i 6-go Lutego, Najśaskawiej mianowani zostali Kawalerami: Orderu Orła Białego: Naczelnik 19-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał Porucznik *Labinow*; — Orderu Sw. Anny 1-jej klasy, z Koroną CESARSKĄ, Dowódzca 1-jej Brygady 19-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał-Major *Poltinin*; tegoż Orderu i klasy, bez Korony: liczący się w Jeździe Jenerał-Major *Хіаждэ Golicyn 4-ty*, i Ord. ru Św. Stanisława 1-jej klasy, Dowódzca 1-jej Brygady 24-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał-Major *Masłowski 1-szy* i Jenerał-Major Inżynierów *Burno*.

— JEго CESARSKA MOŚĆ, stosownie do uznania Komitetu PP. Ministrów, w skutek przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, opartego na poświadczeniu P. Kuratora Białoruskiego Naukowego Okręgu, dnia 6-go zeszłego Grudnia Najśaskawiej rачыль mianować Dyrektora Wileńskiego Dworzańskiego Instytutu, Radcę Stanu *Hallera*, Kawalerem Orderu Św. Anny 2-jej klasy; oraz Inspektora Grodzińskiego Gimnazjum, Radcę Kollegialnego *Innatowicza*, i Doktora Witebskiego Gimnazjum, Sztaba-Lekarza *Bertelsa*, Kawalerami tegoż Orderu 3-jej klasy.

— JEго CESARSKA MOŚĆ, stosownie do uznania Komitetu PP. Ministrów, w skutek wstawienia się P. Ministra Narodowego Oświecenia, opartego na przedstawieniu P. Kuratora Białoruskiego Naukowego Okręgu, dnia 10-go zeszłego Grudnia Najwyżэй rozkazać rачыль: za odznaczającą się gorliwością służbę oświadczyć Najwyższe JEго CESARSKIEJ MOŚCI zadowolenie: Radceom Dworu: Honorowemu Dozorcy Szkół Bobrujskiego Powiatu, *Bulhakowi*, Etatowym Dozorcom Szkół Powiatowych: *Mozyrskiej* — *Kozakinowi*, *Bobrujskiej* — *Wronskiemu*, i *Szawelskiej* — *Jurkowskemu*, oraz Nauczycielowi Rosyjskiego języka Wileńskiego Dworzańskiego Instytutu, *Wwiedenskiemu*.

— JEго CESARSKA WYСОКОŚĆ Хіаждэ Piotr Oldenburgski doniósł Rządzącemu Senatowi, że otworzony, na mocy Ukazu JEго CESARSKIEJ MOŚCI z d. 16-go Lutego 1839 roku, w tutejszej stolicy Wyższy Instytut Handlowy,

въ здѣшней столицѣ Высшій Коммерческій Пансіонъ, по Высочайшему Государя Императора повелѣнію, поступилъ въ главное его завѣдываніе.

z Najwyższego Jego Cesarskiej Mości rozkazu, oddany został pod główny jego zarząd.

21-го Февраля, въ десятомъ часу по полудни, послѣ продолжительной болѣзни, окончили полезную и славною жизнь свою, на семидесятомъ году ея теченія, Предсѣдатель Государственнаго Совѣта и Комитета Министровъ, Генералъ отъ Кавалеріи, Генералъ-Адъютантъ Князь Иларіонъ Васильевичъ *Васильчиковъ*. Совершивъ обширный, почти пятидесяти-пяти-лѣтній кругъ службы на полѣ битвъ и въ Совѣтахъ Царскихъ, заплативъ долгъ отечеству, если только кто либо сполна заплатитъ его можетъ, онъ въ-правѣ былъ искать покоя и—не искалъ его. Одинъ послѣдній, смертельный недугъ отторгнулъ его отъ дѣлъ; но и среди тяжкихъ страданій духъ его, все помыслы, все желанія, все бѣсѣды, все еще обращены были къ постоянной цѣли доблестной его жизни: къ славѣ своего Государя и къ благу отечества, на алтарь котораго онъ столько разъ слагалъ бытіе свое и силы. Заслуги, доблести и чувства его имѣли высокаго цѣнителя въ Государѣ Императорѣ Николаѣ Павловичѣ, какъ нѣкогда находили себѣ такого и въ Августѣйшемъ Его Предшественникѣ. Сверхъ публичныхъ изъявленій и знаковъ почестей, коими Князь былъ почтенъ и возвышенъ, то, что наиболее было для него драгоценно—неизмѣнное довѣріе Монарха—сопровождало его до гроба. Участіе и вниманіе Его Величества въ послѣдніе дни земной жизни умягчили страданія того, для котораго отнынѣ началась другая жизнь—жизнь въ вѣчности и въ Исторіи.

Doia 21 Lutego, między 9 a 10-tą godziną wieczorem, po długiej obłódnój chorobie, zakończył pożyteczne i chwalebne życie swoje, mając siedmdziesiąt lat wieku, Prezes Rady Państwa i Komitetu Ministrów, Jenerał Jazdy, Jenerał-Adjutant Xiążę Hilary *Wasilczikow*. Spełniwszy rozległy, prawie pięćdziesięcio-pięćcio-letni zawód służby na polu bitew i w Radach Monarchów, wypłaciwszy dług ojczyźnie, jeśli go tylko można kiedykolwiek całkiem wypłacić, miał on prawo szukać wypoczynku, a przecież go nie szukał. Dopiero ostatnia śmiertelna niemoc oderwała go od zatrudnień; jednakże i wśród ciężkich boleści, cała dusza jego, wszystkie jego myśli, wszystkie życzenia, wszystkie rozmowy ciągle były skierowane ku jednemu celowi znakomitego jego żywota: ku sławie swego Monarchy i ku dobru ojczyzny, na której ołtarzu tylokrotnie składał w ofierze zdrowie swoje i siły. Zasługi jego, czyny i uczucia znalazły wysokiego oceniciela w Jego Cesarskiej Mości *Nikolaju Pawłowiczu* równie jak niegdyś w osobie *Najjaśniejszego Jego Poprzednika*. Oprócz publicznych oświadczeń i znaków honorowych, któremi Xiążę był szacowany i wywyższany, to, co zawsze najdroższem było dla jego serca—niezachwiana ufność Monarchy, towarzyszyła mu aż do grobu. Spółczucie i względy Jego Cesarskiej Mości, okazane w ostatnich dniach jego ziemskiego żywota, złagodziły cierpienie tego, dla którego odtąd zaczął się inny żywot—żywot w wieczności i w dziejach.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 22 Февраля.

Эрцъ-герцогъ Іоаннъ, который находится здѣсь уже цѣлый мѣсяць, и назначенъ попечителемъ Вѣнской академіи наукъ, представилъ Императору проектъ учрежденія этой академіи.

— Слышно, что командующій войсками въ Богеміи, герцогъ Виндишгрецъ, будетъ назначенъ Галиційскимъ военнымъ губернаторомъ, управляющимъ и гражданскою частію, а главнокомандующимъ въ Богеміи будетъ эрцгерцогъ Фердинандъ, сынъ эрцгерцога Карла. Бургграфомъ Богеміи будетъ графъ Стадіонъ, а губернаторомъ Моравіи, графъ Сольмъ.

— Императоръ произвелъ надворнаго комиссара въ Краковѣ, графа Маврикія Дейма, въ надворные совѣтники, освободивъ его отъ взноса за патентъ.

— Вчера окончены переговоры о займѣ, о которомъ давно уже сообщено было въ публичныхъ вѣдомостяхъ. Банкирскіе дома: Ротшильда, Синъ, Арнштейнъ и Эскелесъ, доставятъ правительству 80 милліоновъ рейнскихъ гульденовъ. Подробности условій не извѣстны, но кажется, что они выгодны, такъ какъ курсъ *metaliques* и другихъ облигацій, хотя и понизился въ Парижѣ, однако поднялся сегодня на здѣшней биржѣ. Государственные финансы находятся въ весьма хорошемъ состояніи; вообще доходы превышаютъ число расходовъ, и правительство намѣрено произвести заемъ единственно на окончаніе желѣзныхъ дорогъ, на что нужно будетъ нѣсколько сотъ милліоновъ.

— Императорская придворная канцелярія, снарядивъ камеру и надворною законодательною комиссіею, предписала всѣхъ преступниковъ, приговоренныхъ болѣе чѣмъ къ 5-лѣтнему крѣпостному заточенію, отсылать въ ртутныя рудокопни, въ Идричъ, и свинцовыя—въ Блейбергъ.

— Нѣсколько знатнѣйшихъ помѣщиковъ Галиційскихъ, въ томъ числѣ и князь Карлъ Яблоновскій, пріѣхали въ сію столицу, дабы исходатайствовать нѣкоторыя перемѣны въ существующихъ постановленіяхъ объ исправленіи барщины.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 26 Февраля.

Гг. Ремюза и Дювержье де Горанъ предложены вчера палатѣ депутатовъ два проекта относительно такъ называемаго парламентскаго преобразования и преобразования выборовъ. Дювержье де Горанъ имѣетъ цѣлю увеличеніе числа депутатовъ. Онъ хочетъ, чтобы во

WІADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, 22 lutego.

— Arcy Xiążę Jan, który tu od miesiąca bawi i mianowany został kuratorem Akademii umiejętności w Wiedniu, złożył Cesarzowi projekt nowėj organizacyi tego zakładu.

— Mówią, że Gubernatorem cywilnym i wojennym w Galicyi będzie Xiążę Windisch-gratz, dotychczasowy Jenerał dowodzący w Czechach, a następcą jego ma być Arcy-Xiążę Ferdynand, syn Arcy Xięcia Karola. Najwyższe burgrabstwo Czech otrzyma Hr. Stadion, a gubernatorstwo Moraw Hr. Solm.

— Cesarz mianował Hr. Maurycego Deym, komissarza nadwornego w Krakowie, radcą dworu, uwalniając go przytem od opłaty tacy.

— Onegdaj zawarto ostatecznie układy o pożyczkę, o której już oddawna pisma publiczne głosiły. Domy bankierskie: Rotszylda, Sina, Arnsteina i Eskeles, zaliczą rządowi 80 milionów reńskich. Bliższe szczegóły i warunki pożyczki nie są wiadome, zdaje się jednak, że musi być korzystną, kiedy *metaliques* i inne papiery rządowe, mimo znížonych kursów w Paryżu, podniosły się dzisiaj na tutejszėj giełdzie. Finanse nasze są w bardzo dobrym stanie, gdyż dochody przewyższają wydatki; a jeżeli rząd zaciąga pożyczkę, to tylko na dokonczenie dróg żelaznych, które kilkaset milionów kosztować będą.

— Cesarska kancellarya nadworna, porozumiawszy się z kamerą i nadworną kommissją prawodawczą, poleciała oddawać wszystkich zbrodniarzy, skazanych na więcej jak pięćoletnie warowne więzienie, do kopalni żywego srebra w Idryi i ołowiu w Bleibergu.

— Kilku znakomitszych obywateli ziemskich z Galicyi, a między innymi Xiążę Karol Jabłonowski, znajduje się obecnie w tutejszėj stolicy, w celu pozyskania niektórych zmian w nowo wydanych patentach o robociznie.

F R A N C Y A.

Paryż, 26 lutego.

— Два проекта dotyczące tak nazwanėj parlamentarnej reformy i reformy wyborów przełożone zostały wczoraj Izbie Deputowanych przez PP. Remuzat i Duviergie de Hauranne. Ostatni ma na celu pomnożenie liczby Deputowanych. Chce on, aby we wszystkich obwodach,

всѣхъ округахъ, гдѣ сущ ествуютъ такъ называемыя избирательныя коллегии, *intra muros* и *extra muros*, это различіе, или, лучше сказать, раздѣленіе было уничтожено; и чтобъ эти избирательныя коллегии были соединены въ одну. Далѣе онъ требуетъ, чтобъ статья закона о выборахъ 1831 года, которою самое меньшее число (*minimum*) избирателей ограничено 150 членами, была измѣнена такъ, чтобъ это *minimum* простиралось до 400. По плану Г. Дювержье-де-Горана предлагается прибавить въ палату депутатовъ около 60 членовъ, и эти новые депутаты должны поступить преимущественно изъ тѣхъ коллегій, которыя имѣютъ наибольшее число избирателей, каковы напримѣръ коллегии парижскаго округа. Столица представляетъ теперь двѣнадцать депутатовъ, тогда какъ 1-й, 2-й и 10-й округи ея содержатъ въ себѣ столько избирателей, что изъ нихъ можно было бы составить до 20 и 30 такъихъ малыхъ коллегій, которыя, имѣя въ себѣ едва 150—200 избирателей, такъ часто встрѣчаются въ департаментахъ; въ этомъ столь различномъ содержаніи очевидно заключается неравенство права, а следовательно и представительства. По сему Парижъ имѣлъ бы двойное число депутатовъ.

— Министръ юстиціи Г. Мартенъ дю Норъ, препроводилъ къ министру иностранныхъ дѣлъ прошеніе объ увольненіи его отъ должности, которое сей послѣдній подалъ Королю.

— Король препроводилъ 7,000 фр. филантропическому обществу, которое раздаетъ бѣднымъ пищу.

— Въ Парижѣ ожидаютъ Королеву Христину и для нея приготовлено уже помѣщеніе во дворцѣ Элизе-Бурбонъ.

— Гр. Валуевскій приостановилъ свой отъездъ въ Ла-Плату, по поводу полученныхъ депешей изъ Бразиліи.

— Слышно, что Камбрейскій архіепископъ возведенъ въ кардинальскій санъ.

— Въ Монитерѣ напечатаны слѣдующія извѣстія почерпнутыя изъ депешей контръ-адмирала Брюа къ министру колоній: „30-го Октября, 7-го и 12-го Ноября, были стычки, между мятежниками и присоединившимся къ намъ туземцами, подкрѣпленными нашими войсками, расположенными въ Панави. Союзники наши потеряли 12 чел. ранеными. Несколько значительнѣйшихъ начальниковъ перешли подъ покровительство Франціи, но это не произвело никакого вліянія на мятежниковъ, которые, какъ полагаютъ адмиралъ, до того времени не положить оружія, пока мы не получимъ подкрѣпленій.

— Въ Альжирскомъ Монитерѣ пишутъ, что во всѣхъ трехъ провинціяхъ Алжиріи снова возстановлено спокойствіе. Въ Тлемзенѣ рассказываютъ, что Абд-эль-Кадеръ едва не былъ убитъ. Когда онъ молился въ своей палаткѣ, въ него выстрѣлили три человека, изъ племени Голофовъ; двѣ пули оцарапали его. Виновиныя немедленно были схвачены и сожжены живыми. Генералъ губернаторъ издалъ прокламацію, съ тою цѣлію, чтобы опровергнуть мнѣніе туземцевъ, будто Король Французскій входилъ въ переговоры съ Абд-эль-Кадеромъ, какъ съ равнымъ себѣ Султаномъ: напротивъ того, пишетъ губернаторъ, Франція никогда не входила съ нимъ въ переговоры, потому что онъ предательски измѣнилъ первымъ условіямъ, и теперь эмиру остается только прибѣгнуть къ милости Короля.

— Герцогъ Омальскій заказалъ скульптору Вилену свой бюстъ изъ мрамора, который будетъ отправленъ въ основанный имъ городъ Батна, въ Константинской провинціи.

27 Февраля.

Слышно, что Г. Дюмонъ, по повелѣнію Короля, принялъ портфель министра юстиціи, и что вмѣсто его, управляющимъ министерствомъ публичныхъ работъ будетъ Г. Лидьеръ. Г. Вите, говорятъ, не хотѣлъ принять управленія министерствомъ публичныхъ работъ, но изъявилъ готовность вступить въ управленіе министерствомъ финансовъ, на мѣсто выходящаго изъ кабинета Г. Лакавъ-Лаплана.

— Въ журналѣ *Commerce* утверждаютъ, что Король Леопольдъ отправится въ Англію, съ цѣлію возстановить доброе согласіе между Франціею и Англіею. Правительство получило отъ графа Сентъ-Олера депешу, въ коей онъ увѣряетъ, что англійскій кабинетъ расположенъ къ примиренію, и только въ газетахъ нападаютъ еще на Францію.

— Въ нѣкоторыхъ газетахъ пишутъ: „Кажется, что англійская Королева снова обнаруживаетъ съ не-

гдѣ такъ называемыя коллегіи wyborczé *intra muros* i *extra muros* istnieją, ta różnica, a raczej to oddzielenie zniszczone i te kolegia w jedno połączone zostały. Dalej postanowienie prawa wyborczego z roku 1831, przez które *minimum* liczby wyborców każdego kolegium tylko na 150 jest ustanowione, ma być zmienione i to *minimum* do 400 wyborców podniesione. Według planu P. Duvergier, Izba Deputowanych otrzymałaby 60 Deputowanych więcej, a ci nowi Deputowani przybyliby głównie z tych kolegiów, które największą liczbę wyborców posiadają, jak na przykład 5 czy 6 cyrkulów w Paryżu. Stolica obiera teraz 12 Deputowanych, podczas gdy 1, 2 i 10-ty jej cyrkul same tylu wyborców liczą, że z nich utworzyć można 20 do 30 owych małych kolegiów, które zaledwie 150 do 200 wyborców licząc, tak często się zdarzają po departamentach; jakoż rzeczywiście zdaje się padować w tym stosunku uderzająca nierówność w reprezentacji. Według tego Paryż otrzymałby podwójną liczbę terażniejszych Deputowanych.

— Minister sprawiedliwości, P. Martin du Nord, złożył w ręce Ministra spraw zagranicznych prośbę o uwolnienie od obowiązków, którą tenże Królowi oddał.

— Król przesłał 7,000 fr. towarzystwu filantropijnemu, które zajmuje się rozdawaniem żywności ubogim

— Królowa Krystyna spodziewana jest niebawem w Paryżu; na jej przyjęcie już przygotowują pałac Elysée-Bourbon.

— Hr. Walewski wstrzymał swój wyjazd do La-Platy z powodu świeżo nadeszłych depezy z Brezylji.

— Słychać, że Arcybiskup Kambrejski otrzymał kapelusze kardynalski.

— *Monitor* ogłosił następujące wiadomości czerpane z depezy Kontr-Admirala Bruat, nadeszłych z Otahiti do ministerstwa osad. Dnia 30 października, tudzież 7 i 12 listopada, zaszły utarczki pomiędzy powstańcami a połączonymi z nami krajowcami, wspieranymi przez wojska nasze stojące w Panawii. Ogółem sprzymierzeńcy nasi mają 12 rannych; kilku znakomitszych naczelników poddało się protektoratowi Francyi, lecz krok ten nie wywarł żadnego wpływu na powstańców, którzy, jak Kontr-Admiral mniema, dopóty nie złożą broni, pokąd Francuzom nie nadejdą posiłki.

— Według *Monitora Algierskiego*, we wszystkich trzech prowincjach téj osady znowu panuje spokojność. Mówią że w Tlemcen Abd-el-Kader o mało co nie został zamordowany. Kiedy się modlił w swoim namiocie, wystrzeliło doń trzech ludzi z pokolenia Halafów; dwie kule zadrasnęły go lekko; sprawców zamachu schwytano natychmiast i żywcem spalono. Jeneralny Gubernator wydał odezwę w celu zbicia mniemania krajowców, jakoby Król Francuzów traktował z Abd-el-Kaderem jak z równym sobie Sułtanem; przeciwnie Gubernator oświadcza w niej stanowczo, iż Francya nigdy z nim w żadne nie będzie wchodziła układy, gdyż piérwsze złamał zdradziecko, i że Emirowi nie pozostaje więcej, jak zdać się na łaskę królewską.

— Xiążę Aumale kazał snycerzowi Vilain wyrobić swoje popiersie z marmuru, które prześle założonemu przez się miastu Batna, w prowincyi Konstantyńskiej.

Dnia 27 lutego.

Mówią, że P. Dumon, na żądanie Króla, przyjął ministerstwo sprawiedliwości, i że opróżnione po nim ministerstwo robót publicznych oddane będzie P. Liadières. P. Vitet, jak słychać, nie chciał przyjąć ministerstwa robót publicznych, ale oświadczył swą gotowość do objęcia ministerstwa skarbu, które P. Lacave-Laplagne ma zamiar opuścić.

— *Commerce* utrzymuje, że Król Leopold jedzie do Londynu w celu załatwienia nieporozumień między Francją a Anglią. Rząd odebrał przytém depezy od Hr. St. Aulaire, w których tenże zapewnia, że gabinet angielski ożywiony jest duchem pojednawczym, lubo dzienniki ciągle jeszcze na Francją powstają.

— W niektórych dziennikach piszą: „Zdaje się, że angielska Królowa znowu od niejakiogo czasu okazuje skłon-

давняго времени чувствованія болѣе благоприятныя къ французскому королевскому семейству. Она написала, съ недѣлю тому назадъ, премилое письмо къ Королю, освѣдомляясь о здоровьи принцессы Аделанды, и спрашивалъ, придетъ ли герцогиня Немурская, въ будущее лѣто, на нѣсколько дней въ Виндзорскій замокъ. Она напоминаетъ Королю обѣщаніе прислать ей пять картинъ Гюдена, и пишетъ, что рамы для нихъ уже готовы.

— Вдова Ганнемана, основателя гомеопатіи, призвана въ судъ, по донесенію, что занималась врачеваніемъ, не имѣя на то права.

— По послѣднему народному численію во Франціи, число жителей простирается до 35,400,486 душъ. Въ Сенскомъ департаментѣ считается 1,364,467, а въ Сѣверномъ департаментѣ 1,132,000 душъ. Въ 1821 году во Франціи считалось 30,461,875 жителей.

— Въ Январѣ мѣсяцъ поступило пошлинъ 9,797,362 фр.; въ прошедшемъ году, въ томъ же мѣсяцѣ, доход сей простирался до 10,360,129 фр.

— Вчера скончался на 60 году отъ роду баронъ Александръ Жира, членъ академіи. Это ученое сословіе лишилось въ теченіи шести лѣтъ 12-ти своихъ членовъ, изъ коихъ шесть умерли еще въ молодыхъ лѣтахъ. Жиро написалъ нѣсколько трагедій, въ томъ числѣ Маккавей и Виргинія; онъ издалъ кромѣ того Савойскія элегіи.

1 Марта.

Въ *Journal des Débats* напечатано сегодня слѣдующее: „Извѣстныя всѣмъ обстоятельства подали поводъ къ кратковременному прекращенію дружественныхъ сношеній между англійскимъ посланникомъ и нашимъ министромъ иностранныхъ дѣлъ. Но должно было устранить это недоразумѣніе, пагубное для обоихъ правительствъ и оскорбляющее званіе британскаго посланника. Нынѣ можемъ съ достовѣрностію сообщать, что эти недоразумѣнія прекращены къ обоюдному удовольствію. Англійскій посланникъ сдѣлалъ первый шагъ къ примиренію, обратившись къ австрійскому посланнику съ просьбою о посредничествѣ въ этомъ дѣлѣ и о сближеніи его съ Г. Гизо. Министръ иностранныхъ дѣлъ предоставилъ графу Аппони отвѣчать, что онъ отнюдь не имѣлъ намѣренія обвинять британскаго посланника въ неправдивыхъ дѣйствіяхъ, и ссылается въ семъ отношеніи на рѣчь свою въ палатѣ депутатовъ 5 Февраля. Англійскій посланникъ, съ своей стороны объяснилъ графу Аппони, что 19 Февраля, въ день бывшаго у него бала, не имѣлъ онъ вовсе намѣренія оскорбить г-на Гизо, и всѣ разнесшіяся о томъ слухи почитаетъ неосновательными. Послѣ такихъ взаимныхъ объявленій, г-нъ Гизо и лордъ Норменби явились, третьяго дня, въ 5 часовъ по полудни къ австрійскому посланнику, и безъ дальнѣйшихъ объясненій возобновили прежнія свои сношенія.“

— Третьяго дня, при концѣ засѣданія палаты депутатовъ, министръ представилъ два проекта законовъ, касательно Альжиріи: первый о ежегодномъ, чрезвычайномъ кредитѣ для этой провинціи, а другой о назначеніи 3,000,000 фр. на устроеніе поселеній для военныхъ хлѣбопашцевъ. Нижніе чины, служащіе или служившіе въ африканской арміи, получаютъ участки земли для об. аботыванія, и для нихъ, въ разныхъ мѣстахъ, имѣютъ быть устроены поселенія, время нахожденія въ поселеніи будетъ зачтено имъ при отставкѣ въ дѣйствительную службу, но не болѣе какъ за пять лѣтъ. Для разсмотрѣнія сего проекта палата назначила комиссію изъ 18 членовъ, что бываетъ только въ важныхъ случаяхъ, и то весьма рѣдко. Проектъ учрежденія поселеній для военныхъ хлѣбопашцевъ предложенъ маршаломъ Бюжо; но кажется, что онъ встрѣтитъ большое сопротивленіе, потому что на это потребны значительныя суммы. Маршалъ предполагаетъ поселить 150,000 солдатъ, въ теченіи 15 лѣтъ, то есть по 10,000 ежегодно. Военные поселане эти будутъ составлять форпосты, прикрывающіе внутреннюю страну. На поселеніе будутъ назначаемы нижніе чины, коимъ остается еще три года срочной службы: имъ данъ будетъ шестимѣсячный отпускъ для пріисканія себѣ женъ; въ теченіи трехъ лѣтъ будутъ они подчиняться военной дисциплинѣ, а потомъ перейдутъ въ вѣдѣніе мѣстнаго начальства. По проекту маршала, поселеніе одного солдата обойдется въ 3 или 4 тысячи фр.: слѣдовательно расходы на это поселеніе, въ теченіи 15 лѣтъ, составили бы отъ 450 до 600 милліоновъ франковъ.

носіи вѣдѣній пріязные ку французской королевской родлне. Написала передъ tygodniem bardzo uprzejmy list do Króla, dowiadując się o zdrowiu Xiężniczki Adelaidy i zapytując czy Xiężna Nemours przyjedzie tego lata na kilka dni do zamku Windsor. Przypomina też Królowi obietnicę przysłania jęj pięciu obrazów Hudina, i pisze, że ramy do nich już są gotowe.

— Wdowa po Hanemannie, twórcy homeopatyi, zapozwaną została przez sąd, z powodu, że zajmowała się sztuką lekarską nie mając na to upoważnienia.

— Według ostatniego spisu, ludność Francyi wynosi obecnie 35,400,486 dusz; z tych na departament Sekwany przypada 1,364,467, a na departament Północny 1,132,000. W roku 1821, Francya liczyła 30,461,875 mieszkańców.

— W miesiącu Styczniu b. r. dochód z ceł, przyniósł 9.797,362 fr. a w roku zeszłym w tymże miesiącu doszedł do 10,360,129 fr.

— Wczoraj umarł w 60 roku życia swego Baron Alexander Guiraud, członek Akademii. Uczony ten zakład w ciągu lat sześciu utracił 12 swoich członków, z których sześciu w młodym zmarło wieku. Guiraud napisał kilka tragedji, a mianowicie: „Machabeuszów i Wirginią“ wydał przytém „Elegie Sabaudzkie“.

Dnia 1 marca.

Journal des Débats zawiera dzisiaj następujący artykuł: „Okoliczności wszystkim wiadome dały powód do chwilowej przerwy przyjaznych stosunków między angielskim Posłem a naszym Ministrem spraw zagranicznych. Jednakże należało zakończyć te nieporozumienia, szkodliwe dla obu rządów, i wystawujące na szych godność Posła angielskiego. Możemy zatem donieść z pewnością, że te nieporozumienia skończyły się sposobem dla obu stron zaszczytnym. Poseł angielski, przed trzema dniami, prosił austriackiego Posła o pośrednictwo w tej sprawie i o zbliżenie z P. Guizot; uczynił zatem krok pierwszy do pojednania się. Minister spraw zagranicznych miał na to odpowiedzieć, że upoważnia Hr Appony do oświadczenia, iż nigdy nie miał zamiaru obwiniać Posła o brak prawości i rzetelności, i że w tym względzie odwołuje się do swego głosu, mianego w d 5-m lutego, w Izbie Duputowanych. Poseł angielski miał ze swojej strony wytłumaczyć się P. Appony, że w dniu dawania balu, to jest 19-go lutego, nie miał zamiaru w niczem ubliżyć P. Guizot, i wszystkie w tym przedmiocie krążące pogłoski uznał za bezzasadne. Po takich oświadczeniach wzajemnych, P. Guizot i Lord Normanby przybyli onegdaj o godzinie piątej do Posła austriackiego, i bez żadnych objaśnień, wznowili swoje dawniejszy stosunki.

— Onegdaj przy końcu posiedzenia Izby Deputowanych, Minister wojny złożył dwa projekta do prawa, dotyczące Algieryi; pierwszy o kredycie nadzwyczajnym coroku dla tej prowincyi wymaganym, drugi o wyznaczeniu 3,000,000 fr. na założenie obozów rolniczych. Żołnierze wszelkiej broni i wszelkich stopni, którzy w armii Afrykańskiej służyli lub służyli, mają otrzymać grunta do uprawy; dla nich to w różnych punktach mają być urzędzone obozy rolnicze; czas zaś przepędzony w tychże, policzony im będzie przy dymissji za służbę czynną, jednakże najwyżej tylko za lat 5. Izba do przejrzenia tego projektu wybrała komisją, złożoną z 18 członków, co zwykła czynić tylko w wypadkach nadzwyczajnych, i to kiedy rzecz idzie o najważniejsze prawa. Projekt zakładania obozów rolniczych, jest pomysłem Marszałka Bugeaud, ale jak się zdaje, napotka silną w Izbie opozycyą, ponieważ wymaga ogromnych summ. Marszałek chce osiedlić 150,000 żołnierzy w przeciągu lat 15, to jest: po 10,000 rocznie. Ci osadnicy mają stanowić przednią straż, zasłaniającą wewnętrzne kraju. Żołnierze, na osadników przeznaczeni, mają być wybrani z pomiędzy tych, co jeszcze trzy lata wysłużyć powinni; każdemu dany będzie sześć miesięczny urlop na wyszukanie sobie żony; przez lat trzy zostawać będą pod karnością wojskową a następnie przejdą pod rząd mieszanych terytorjów. Marszałek podaje kosztą od 3 do 4,000 fr. na osiedlenie jednego takiego osadnika; zatem wykonanie tego planu w 15-stu latach, pociągnęłoby wydatk od 450 do 600 milionów franków.

— Городъ Парижъ ежегодно назначаетъ 4,000,000 фр. на постройку памятниковъ, больницъ и училищъ, на проведение новыхъ улицъ и другія важныя работы. Но такъ какъ въ нынѣшнемъ году городъ израсходовалъ слишкомъ три милліона на хлѣбъ по билетамъ и на разнаго рода пособія, а притомъ доходы города значительно уменьшились, и потому префектъ Сенскаго департамента предложилъ сдѣлать заемъ въ 25,000,000 фр., чтобы продолжать начатыя работы и доставить тѣмъ бѣднымъ людямъ способъ къ пропитанію.

— Корабли *Friedland* и *Jena* получили повелѣніе немедленно отправиться изъ Бреста въ Тулонъ, гдѣ, какъ слышно, присоединятся къ флоту, коимъ будетъ командовать принцъ Жуэвильскій.

— Состояніе здоровья министра юстиціи Г. Мартена-дю-Норъ до того разстроилось, что сомнѣваются въ его выздоровленіи. Сегодня онъ лишился языка и движенія всего тѣла.

— Изъ Шамуни уведомляютъ, что 17 Февраля, съ горы Монблана скатился снѣжный обвалъ и засыпалъ деревню, лежащую въ разстояніи 6,000 футовъ отъ подошвы горы. Жители этой деревни, частью задавлены, частью засыпаны снѣгомъ; только 11 человекъ успѣли спастись.

Австрія

Лондонъ, 23 Февраля.

Сегодня прибыли сюда депутаты отъ Кембриджскаго университета, съ просьбою къ герцогу Альберту, чтобы онъ предложилъ себя въ кандидаты на званіе канцлера университета, которое, по случаю смерти герцога Нортумберлендскаго, осталось вакантнымъ. Герцогъ Альбертъ не согласился на это предложеніе.

— На вчерашнемъ засѣданіи нижней палаты, канцлеръ казначейства представлялъ отчетъ о состояніи государственныя финансовъ, и притомъ предлагалъ о заключеніи займа въ 8,000,000 фунт. стер. для пособія Ирландіи. Вопреки сильному сопротивленію Гр. Юма, Вильямса и Паркета, палата разрешила заключеніе того займа. Въ верхней палатѣ читанъ былъ сегодня въ третій разъ билль о сахарѣ для пивоваренъ, но чтеніе проекта билля о нищихъ въ Ирландіи, по предложенію лорда Эленборо, отложено до слѣдующаго засѣданія.

— Слухи о болѣзни и даже смерти О'Коннелла, не воспрепятствовали ему написать письмо къ репилерскому обществу, въ коемъ одобряетъ, правда, благотворительность Англичанъ, дѣлающихъ значительныя пожертвованія въ пользу бѣдныхъ Ирландцевъ, но приговариваетъ къ сему, что со стороны правительства не будетъ предпринято ничего успѣшнаго, для излеченія настоящихъ и будущихъ ранъ сей страны. Дѣйствительную или выдуманную причину, воспрепятствовавшую О'Коннеллю принять участіе въ преніяхъ въ пользу билля лорда Бентинка, могущаго ему вредить въ общемъ мнѣніи Ирландцевъ, вознаграждаетъ О'Коннелль убѣжденіемъ, что правительство будетъ жалѣть своей оппозиціи противъ сего билля, когда увидитъ, что отверженіе его причинитъ тысячу смертей въ Ирландіи.

— Репилерское общество очевидно приближается къ своему концу. На послѣднемъ недѣльномъ собраніи зала была пуста, и подписка на послѣдней недѣлѣ доставила всего 17 фун. стерла. Въ письмѣ изъ Дублина отъ 17 числа с. м., напечатанномъ въ *Standard*, сообщаютъ, что правительство рѣшилось употребить мѣры, для распушенія репилерскаго общества; съ этою цѣлью нѣсколько начальниковъ сего общества правительство назначило высшими чиновниками въ Ирландіи.

— Сосредоточеніе французскаго флота въ Тулонъ, возбудило здѣсь нѣкоторое вниманіе. Онъ будетъ состоять изъ 10 линійныхъ кораблей, изъ коихъ два имѣютъ туда прибыть изъ Бреста. Англійская эскадра на Тагѣ и на Средиземномъ морѣ, состоитъ изъ 7 линійныхъ кораблей и двухъ фрегатъ, которые вмѣстѣ имѣютъ 730 пушекъ.

— Нищенство рабочаго класса въ Манчестерѣ нынѣ ужаснѣе, чѣмъ когда либо. Улицы наполнены нищими, по большей части Ирландцами, прибывшими сюда изъ Ливерпуля для работы. Учреждено заведеніе, въ коемъ ежедневно раздаютъ 6000 квартеръ питательнаго супа и 1000 хлѣбовъ. Девять десятыхъ, поддерживаемыхъ такимъ образомъ бѣдныхъ людей, суть Ирландцы.

— Miasto Paryż przeznacza corocznie 4,000,000 fr. na budowę pomników, szpitali, szkół, otwieranie nowych ulic i inne ważne prace. Że zaś w tym roku wydatkowało przeszło trzy miliony na karty chlebowe i wsparcia różnego rodzaju, a przytém dochody miasta znacznie się zmniejszyły, zaproponował zatem Prefekt Sekwany zaciągnięcie pożyczki w ilości 25,000,000 franków, aby rozpoczęte roboty dalej prowadzić i ubogim klasom ułatwić sposób zarobku.

— Wydano rozkazy okrętom: *Friedland* i *Jena*, aby najspieszniej udały się z Brest do Tuluzy, gdzie, jak mówią, należeć mają do floty, nad którą Xiążę Joinville obejmie dowództwo.

— Choroba Ministra sprawiedliwości, P. Martin du Nord, postępuje nader śpiesznie, tak, że wątpią o jego powrocie do zdrowia. Dzisiaj, utracił mowę i władzę w całym ciele.

— Donoszą z Chamouni, że w dniu 17-m lutego stoczyła się lawina z góry Mont-blanc i zasypała zupełnie wieś Les Prats, od pomienionej góry o 6,000 stóp odległą. Mieszkańcy pomienionej wioski częścią od zwalisk domów zgruchotani, częścią zaś żywcem w śniegu zagrzebani zostali 11 tylko osób zdołało się ocalić.

Англія.

Лондонъ, 23 лутега.

Дзisiaj przybyła tu deputacya uniwersytetu Cambridge, ze swoim Vice-Kancelerzem, w celu zaproszenia Xięcia Alberta, aby wystąpił jako kandydat do godności kanclerskiej, opróżnionej po śmierci Xięcia Northumberland. Xiążę Albert zaproszenia tego nie przyjął.

— Wczorajsze posiedzenie Izby Niższej było nader ważne, na niem bowiem Kancelarz Izby skarbowej zdawał sprawę ze stanu finansów krajowych, a razem wniósł projekt pożyczki ośmiu milionów funtów szterlingów, na pokrycie potrzeb Irlandyi. Izba mimo silnej opozycyi P.P. Hume, Williams i Parket udzieliła pozwolenia na zaciągnięcie tej pożyczki. W Izbie Wyższej odczytano poraz trzeci bil o cukrze dla browarów, a trzecie odczytanie bilu o ubogich w Irlandyi, na wniosek Lorda Ellenborough, do następnego posiedzenia odroczone.

— Pogłoski o chorobie a nawet o śmierci O'Connella, nie przeszkodziły mu napisać listu do związku Repealów, w którym wychwala wprawdzie wielką dobroczynność ludu angielskiego, przykładającą się hojnie do wsparcia ubogich w Irlandyi, ale dodaje, że nie skutecznego nie będzie uznaniem ze strony rządu dla uleczenia ran teraźniejszych i przyszłych tego kraju. Powód rzeczywisty czy zmyślony, który przeszkodził O'Connellowi mieć udział w rozprawach na korzyść bilu Lorda Bentinck, co może mu szkodzić w opinii Irlandczyków, wynagradza teraz O'Connell kończąc swój list twierdzeniem, iż rząd załować będzie swój opozycyi przeciw temu bilowi, gdy się przekonają, że jego odrzucenie spowoduje tysiące śmierci w Irlandyi.

— Związek Repealów widocznie bliskim jest skonania. Na ostatnim tygodniowym zgromadzeniu sala była pusta i składka nie przyniosła więcej w ostatnim tygodniu jak 17 f. szt. Sądząc z korespondencyi dziennika *Standard*, datowanej z Dublina 17 b m., rząd uciekł się do najskuteczniejszych środków, aby spowodować rozwiązanie rzeczzonego związku; mianował właśnie kilku naczelników jego wyższymi urzędnikami w Irlandyi.

— Zgromadzenie floty francuzkiej w Tulonie wzbudziło tu pewny interes. Składać się ona będzie z 10 liniowych okrętów, z których dwa odpłynąć tam właśnie mają z Brestu. Eskadra angielska na Tagu i na morzu Śródziemnym składa się z 7 liniowych okrętów i dwóch fregat, które razem mają dział 730.

— Nędza klas pracujących jest teraz w Manchester większa niż kiedykolwiek. Ulice zapelnione są ubogimi, po większej części Irlandczykami, którzy z Liverpoolu tu przybyli szukając zatrudnienia. Urządzono zakład, w którym rozdają codzień 6,000 kwart pożywniej zupy i 1,000 bochenków chleba. Dziewięć dziesiątych części tak wspieranych ludzi są Irlandczykami.

24 Февраля.

Dnia 24 lutego.

Въ верхней палатѣ прочитанъ вчера въ третій разъ билль о бѣдныхъ въ Ирландіи, и потомъ утверждение Королевою билля о сахарѣ для пивоварень. Въ нижней палатѣ предлагалъ Г. Дункомъ, чтобы выборы членовъ палаты въ мѣстечкахъ, не зависѣли отъ суммы вносимыхъ податей, но отъ внесенной дѣйствительно подати для бѣдныхъ и известной суммы неокладныхъ податей; предложеніе это, не принятое министрами, отринуто 58 гласами противъ 38.

— Графъ Сентъ-Олеръ, съ другими членами дипломатическаго корпуса, находится на блистательномъ обѣдѣ, данномъ лордомъ Пальмерстономъ. Маркизь Сентъ-Олеръ, сынъ посланника, былъ того же числа на обѣдѣ у лорда Лансдоума. Графъ Сентъ-Олеръ дастъ въ Воскресеніе блистательный банкетъ въ посольскомъ домѣ, для министровъ.

— Въ *Morning-Chronicle*, по предмету недоразумѣній между Г. Гизо и лордомъ Норманби, преимущественно на счетъ приглашенія на балъ, пишутъ, что лице, обыкновенно занимающееся разсылкою приглашительныхъ билетовъ, думало, что и при случившихся обстоятельствахъ должно послать билеть г-ну Гизо, который, получивъ его, съ торжественнымъ видомъ показывалъ его своимъ друзьямъ, присовокупляя, что еще самъ не знаетъ, приметъ ли приглашеніе, или нѣтъ. Когда объ этомъ узнала Леди Норманби, тогда она не оставила объявить, что приглашительный билеть препровожденъ былъ по ошибкѣ. Въ той же газетѣ опровергаютъ слухъ, будто бы приглашеніе взялъ обратно самъ лордъ Норманби, хотя и не сохранилъ въ тайнѣ способа, какимъ это было сдѣлано.

— Черезъ Марсель получена вчера отъ Индская почта съ донесеніями изъ Бомбая отъ 5-го Января. Въ газетѣ *Bombay-Times* мало новостей. Трактатъ съ Сеиками заключенъ между Дулинь-Сингомъ и генералъ-губернаторомъ.

— Последній донесеніи съ мыса Доброй Надежды, простираются по 18-е Декабря. Г. Келдервудъ занимается улаженіемъ отношений кафрскихъ начальниковъ, кои уже покорились. Отъ Аматола до самаго моря предполагаютъ возвести рядъ укрѣпленій.

26 Февраля.

Dnia 26 lutego.

Завтра, въ Букингамскомъ дворцѣ будетъ засѣданіе тайнаго совѣта, въ присутствіи Королевы.

— Не смотря на то, что принцъ Альбертъ не хотѣлъ предложить себя въ кандидаты на званіе канцлера Кембриджскаго университета, начальникъ *Trinity-College*, докторъ Вевель образовалъ комитетъ для собиранія голосовъ въ пользу принца. Вчера вечеромъ происходило балотированіе, коего результатъ еще не известенъ.

— Въ журналѣ *Globe* пишутъ: „Въ Кельской газетѣ опровергаютъ сообщенное нами извѣстіе, что Прусское правительство обще съ нашимъ протестовало противъ испанскихъ бракосочетаній; причемъ однако признаются, что бракъ герцога Монпансье противенъ мнѣнію сего правительства.“ Это объявленіе отчасти справедливо. Пруссія не прислала протестаціи, но можемъ съ достовѣрностію сообщить, что Пруссійскій посланникъ при парижскомъ дворѣ объявилъ г-ну Гизо, что правительство его смотритъ на это дѣло съ той же точки зрѣнія, какъ и англійское.

— По вызову канцлера казначейства, являлись сегодня въ министерство финансовъ начальники 17 значительныхъ торговыхъ домовъ, для совѣщанія, относительно займа 8,000,000 фунт. стер., утвержденаго парламентомъ. Собраніе положило заключить этотъ заемъ съ тѣмъ изъ торговыхъ домовъ, который предложитъ правительству самыя выгоднѣйшія условія; къ подачѣ объявленій назначенъ послѣдній срокъ 1 Марта до 10 часовъ утра.

— На дняхъ армія лишилась одного изъ знаменитѣйшихъ своихъ ветерановъ. Генералъ Вильсонъ скончался въ Бетъ, окончивъ сколько продолжительное, столько же и блистательное свое поприще. Вступивъ въ службу въ 1799 году, онъ принималъ дѣятельное участіе во многихъ сраженіяхъ, произведенныхъ Англичанами въ продолженіе сего времени въ Италиі, Египтѣ, въ Испаніи, во Франціи и Бельгіи. Онъ нѣсколько разъ былъ раненъ, и получалъ награды состоявшія въ повышеніи и знакахъ отличія.

Въ Избиѣ Вышней, оdcытано вczорaj по-разъ третій билль о ubogich в Ирландіи, а następnie sankcyя Królowej udzieloną bilowi o cukrze dla browarów. W Izbie Niższej proponował P. Duncombe, ażeby wybór członków Izby z miasteczek nie zależał od ilości opłacanej pewnej summy podatkowej, ale od istotnie złożonego podatku na ubogich i oznaczonej summy podatków niestałych, ale wnioszek ten, odparty przez Ministrów, odrzucony został 58 głosami, przeciw 38.

— Hrabia St. Aulaire z innymi członkami Ciała Dyplomatycznego, znajdował się wczoraj na świetnym obiedzie danym przez Lorda Palmerstona. Margrabia St. Aulaire, syn Posła, był w tymże dniu na obiedzie u Lorda Lansdowne. Nawzajem Hrabia St. Aulaire wyprawi w Niedzielę świetną ucztę w pałacu poselstwa dla Ministrów.

— Korrespondent gazety *Morning-Chronicle* pisze w przedmowie nieporozumień między P. Guizot i Lordem Normanby, mianowicie co do zaproszenia na bal, że osoba zwykle zajmująca się rozestaniem zapraszających bilietów, sądziła, iż równie i przy zaszytych okolicznościach powinna przesłać biliet P. Guizot, który otrzymawszy takowy, z tryumfującą miną pokazywał go kilku swoim przyjaciołom, dodając, iż nie wie jeszcze czy przyjmie zaproszenie lub nie. Gdy to doszło do wiadomości Lady Normanby, dama ta nie omieszkała oświadczyć, że biliet zapraszający przesłany został przez pomyłkę. Tenże korréspondent zaprzecza wieści, jakoby zaproszenie zostało odwołane przez samego Lorda Normanby, jakkolwiek nie robił on tajemnicy ze sposobu, w jaki były uczynione.

— Przez Marsylię nadeszła wczoraj poczta wschodnio-indyjska z wiadomościami z Bombaj pod dniem 5 stycznia. Gazeta *Bombay-Times* mało co nowego zawiera. Traktat z Seikami zawarty został między Dhulip Singhem i Jeneralnym Gubernatorem.

— Ostatnie doniesienia z przyładka Dobrzej Nadziei dochodzą do dnia 18 grudnia. P. Calderwood porządkuje stosunki z naczelnikami Kafrów, którzy się poddali. Od Amatola aż do morza ma być wystawiony szereg warowni.

Królowa przewodniczyć będzie jutro tajnej radzie w pałacu Buckingham.

— Lubo Xiążę Albert odmówił deputacyi uniwersytetu w Cambridge, względem wystąpienia jako kandydat do godności kanclerskiej, jednakże przełożony *Trinity-College*, Dr. Whewell, ustanowił komitet, który zbiera głosy dla Xięcia. Wczoraj wieczorem, odbyło się głosowanie, ale wypadek tegoż nie jest jeszcze wiadomy.

— W dzienniku ministeryalnym *Globe* czytamy: „Gazeta *Kolońska* zbija udzielone przez nas doniesienie, że rząd Prusski, wspólnie z naszym gabinetem, protestował przeciw małżeństwu hiszpańskiemu, jednakże przyznaje, że związki ślubne Xięcia Montpensier nie pozyskały jego zadowolenia.“ W tym oświadczeniu jest nieco prawdy. Prussy nie nadesłały wprawdzie protestacyi, ale możemy z pewnością twierdzić, że Poseł tegoż mocarstwa przy dworze Paryżkim, oświadczył P. Guizot, iż gabinet jego tę sprawę zupełnie z tego samego jak i my stanowiska uważa.

— Na wezwanie Kanclerza Izby skarbowej, przybyło dzisiaj do ministerstwa skarbu 17-stu naczelników wielkich domów handlowych, w celu naradzenia się nad skutecznieniem pożyczki 8 milionów funt. szt., przez parlament uchwalonej. Uradzono oddać ją temu domowi, który najkorzystniejszy poda rządowi warunki. Termin ostateczny naznaczono na godzinę 10-tą w dniu 1-m marca.

— Armia utraciła właśnie jednego ze swych najznakomitszych weteranów, w osobie Jenerala Wilson, który zmarł wczoraj w Beth, zakończywszy równie długi jak świetny swój zawód. Wszedłszy do służby w r. 1799 miał czynny udział w wielu bitwach, stoczonych przez ten czas przez Anglików we Włoszech, w Egipcie, na półwyspie, we Frauceyi i Belgii. Raniony kilka razy, wynagradzany był szybkimi awansami i zaszczytnymi ozdobami.

И т а л и я .

Римъ, 11 Февраля.

Вчера, у кардинала статсъ-секретаря происходило совѣщаніе на счетъ образованія совѣта министровъ. Совѣтъ будетъ собираться два раза въ недѣлю, подъ предѣлательствомъ кардинала статсъ-секретаря, избраннаго отдавать отчетъ Его Святѣйшеству Папѣ. Членами совѣта будутъ: кардиналь-камерленго, завѣдывающій путями сообщенія; верховный судья по гражданской части; предѣлатель уголовныхъ судовъ; главный казначей и начальствующій войсками; секретаремъ совѣта министровъ будетъ монсиньоръ Амичи.

— Папа пригласилъ также капитолійскихъ консервативовъ, чтобы они объявили свое мнѣніе о проектѣ муниципальнаго устава г. Рима. Сверхъ сего назначена коммисія для совѣщанія на счетъ освѣщенія улицъ посредствомъ газа.

— По существующему обычаю, Его Святѣйшество Папа посылаетъ, во время карнавала, монастыри и богоугодныя заведенія. Сегодня Е. С. будетъ говорить рѣчь къ тѣмъ священникамъ, коимъ назначено проповѣдывать во время великаго поста по разнымъ церквамъ въ Римѣ. Предшественники Его Святѣйшества поручали обыкновенно эту обязанность викарному кардиналу.

— Обнародованное, по повелѣнію Его Святѣйшества, трехдневное молебствіе въ церкви *S. Andrea della Valle* о благоденствіи Ирландцевъ, и открытая тамъ же подписка въ ихъ пользу, по коей, какъ извѣстно, Папа пожертвовалъ еще прежде 1,000 скуди, принесли обильные плоды. По сообщенію жительствующей здѣсь одной ирландской дамы, въ первыхъ числахъ было уже собрано слишкомъ 40,000 скуди. Не только проживающіе здѣсь Англичане, но также и богатые Римляне, пожертвовали значительныя суммы, для вспомоществованія своимъ ирландскимъ единовѣрцамъ. Увлеченіе при пожертвованіи дошло до того, что кромѣ денегъ, многія дамы клали въ казнохранилище снятыя съ себя въ церкви украшенія, какъ то: перстни, браслеты, цѣпочки и тому подобныя драгоценныя вещи:

— Согласно желанію французскаго кабинета, въ Феррарѣ назначенъ будетъ Французскій агентъ. Такъ какъ въ Феррару никогда не входятъ французскія суда по рѣкѣ По, то мѣру эту слѣдуетъ считать чисто-политическою демонстраціею.

— Не смотря на то, что, въ теченіе прошлаго Января мѣсяца, полиція очистила улицы Рима отъ нѣсколькихъ тысячъ празднопшатающихся и нищихъ, отправивъ ихъ въ рабочіе дома или на родину, еще множество осталось этихъ празднолюбцевъ. Дерзость этихъ людей, происходящая, можетъ быть, отъ недостатка пищи, простирается нынѣшнюю зиму далѣе, чѣмъ когда либо. Въ сумерки почти нельзя уже выходить изъ дома, не подвергаясь опасности быть остановленнымъ и ограбленнымъ.

Неаполь, 1 Февраля.

Король часто собираетъ Государственный совѣтъ и болѣею частью проживаетъ въ столицѣ.

— Г. Дель-Ре, въ здѣшней официальной газетѣ сообщаетъ, что итальянскій астрономъ Петерсъ, открылъ новую комету, которая совершаетъ свое полное движеніе въ 16 лѣтъ.

Туринъ, 15 Февраля.

Въ Пиемонтской газетѣ признаютъ неосновательнымъ извѣстіе, сообщенное въ испанскомъ журн. *Heroldo*, будто бы Сардинскій Король дозволилъ въ гаваняхъ генуэзской и сальварійской вооружать суда, нагруженныя оружіемъ и аммуниціею, и назначенныя для карлистской экспедиціи къ испанскимъ берегамъ.

И с п а н і я .

Мадридъ, 16 Февраля.

12-го числа прибыла сюда обратно изъ Таранконъ Королева Христина. Едва она вышла изъ экипажа, какъ тотчасъ отправились въ ея комнаты, французскій посланникъ и Г. Монъ, и имѣли съ нею совѣщаніе, продолжавшееся болѣе часа. Еще въ тотъ же самый вечеръ послѣдовалъ новый министерскій переломъ.

Новый военный министръ, генералъ Павія, при вступленіи своемъ въ кабинетъ, объявилъ, что онъ

В л о с н ы .

Рzym, 11 лутега.

Вчорай odbywała się u Kardynała Sekretarza Stanu kongregacya, na której naradzano się względem utworzenia Rady Ministrów. Rzezoną radą zbierać się będzie dwa razy na tydzień, pod przewodnictwem Kardynała Sekretarza Stanu, który następnie zda Ojcu św. sprawę z jej narad. Członkami jej będą: Kardynał-Kamerlengo, Prezes budowy dróg i mostów, Mons. *Uditore*, jako najwyższy sędzia cywilny, Mons. Sekretarz Konsulty, jako Prezes sądów kryminalnych, Mons. *Tesoriere* i Mons. *Presidente delle armi*. Sekretarzem Rady Ministrów ma być Mons. Amici.

— Papież wezwał także Konserwatorów Kapitolu, aby dali swoje zdanie o projekcie do ustawy municypalnej m. Rzymu. Wyznaczono również Komisyję dla naradzania się nad nocnem oświetlaniem ulic za pomocą gazu.

— Ojciec św., według przyjętego w karnawale zwyczaju, zwiedza klasztory i inne pobożne zakłady, a dzisiaj będzie miał kazanie do tych kapłanów, którzy sami w poświęceniu mają kazywać po różnych kościołach Rzymu. Poprzednicy Ojca św. zwykli byli powierzać ten obowiązek Kardynałowi-Wikaryuszowi.

— Ogłoszone z rozkazu Ojca św., trzydniowe solenne nabożeństwo w kościele *S. Andrea della Valle*, na intencyę Irlandczyków, i otworzona tamże składka dla nich, do której Jego Świątobliwość, jak wiadomo, ofiarował na przód 1,000 skudów, przyniosły obfite owoce. Według doniesień mieszkającej tu jednej damy Irlandzkiej, w pierwszych zaraz dniach zebrano przeszło 40,000 skudów. Nie tylko przebywający tu Anglicy, ale i bogatsi Rzymianie, ofiarowali znaczne sumy na wsparcie swych współwyznawców Irlandzkich. Zapal doszedł do tego stopnia, iż oprócz pieniędzy, wiele dam złożyło do karbony w kościele zdjęte z siebie ozdoby, jako to: pierścienie, bransoletki, łańcuszki i inne tym podobne kosztowne rzeczy.

— Stosownie do życzenia gabinetu francuzkiego, ustanowiony będzie w Ferrarze francuzki agent konsularny. Ponieważ do Ferrary nie zawijają nigdy okręty francuzkie rzeką Po, środek ten uważać zatem można za czysto-polityczną demonstracyę.

— Pomimo, że w ciągu upłynionego Stycznia policya zabrała z ulic Rzymu tysiące żebraków, i albo ich w domach zarobkowych umieściła lub do miejsc urodzenia wysłała, wszelako pozostała tu jeszcze ogromna ilość tej chłastastry. Bezczelność ich doszła tѣj zimy, może z powodu braku żywności, do wyższego niż kiedybądź stopnia. Gdy się zmierzchnie, nie można wydalіć się z domu aby nie być napastowanym i obdartym.

Неаполь, 1 лутега.

Крѳль згромадза често Радѣ Стану и по вѣксзѣй чѣсѣи прѣбыва в столицѣ.

— Вѣдлуг справозданія Р. Дел Ре в тудѣсзѣй Газетѣ Рѣдодѣй, нѣмѣецкій астроном Петерсъ одкрѣл новѣ кометѣ, ктѳрѣй чзас обѣгу wynosi lat 16.

Турын, 15 лутега.

Газета Пиемонтска оглѣсза за беззасаднѣ wiadomoscъ, udzielonѣ przez hiszpański dzienniki *Heroldo*, jakoby Krѳl sardyński dozwoлиł в portach Генуѣнскимъ и Cagliari uzbrajać okręty, napelnione broniѣ i amunicyѣ, i przeznaczone do wyprawy karlistowskiej ku brzegom Hiszpanii.

H i s z p a n i a .

Мадридъ, 16 лутега.

Дня 12-го wrѳciła tu Krѳlowa Krystyna z Tarancon. Zaledwie wysiadła z pojazdu, udali się zaraz do jej mieszkania Poseł francuzki i P. Mon, i mieli z nią przeszło godzinнѣ naradę. Jeszcze tegoż samego wieczora nastąpiło nowe przesilenie ministeryalne.

Nowy Minister wojny, Jenerał Pavia, wchodząc do gabinetu oświadczył, że trzymać się będzie tego samego syste-

принимает политическую систему, начертанную его сослуживцами. Между тем, искренности такого объявления не совсем доверяли, потому что, в то же время, газета *Heraldo*, орган распущенного министерства, представила генерала Павию защитником политики этого министерства. В самом деле, генерал Павия, чрез несколько часов по прибытии королевы Христины, выступил в совете министров с совершенно-новое политическою системою. Он утверждал, что, в качестве военного министра и главнокомандующаго армии, он имеет право давать приказанія всем генералам, какую бы степень они занимали, и самому королю, как фельдмаршалу, требуя от них безусловнаго повиновения. С тем вместе, он изъявил притязаніе на права, предоставленныя генерал-капитанамъ округовъ, объявленных въ военномъ положеніи, такъ чтобы он могъ въ цѣломъ королевствѣ, подобно генерал-капитанамъ въ отдѣльных областяхъ, наряжать военные суды, останавливать ходъ гражданскаго управленія и производить насильственные займы. Наконецъ, онъ настаивалъ на увеличеніи армии 25,000-ми чел и отмене по разнымъ ея отраслямъ должности генерал-инспекторовъ, на мѣстѣ которыхъ военный министръ обязанъ основываться при раздачѣ мѣстъ. Прочіе министры, видя въ такихъ требованіяхъ желаніе возстановить военную диктатуру, отвергли ихъ. Поэтому, третьяго дня, военный министръ Павія подаль просьбу о своемъ увольненіи, которая королевою вчера и принята. Въ то же время, престарѣлый генералъ Ораа, человекъ съ умѣреннымъ образомъ мыслей, не принадлежащій къ собственно-военной партіи, назначенъ министромъ военнымъ, а депутатъ Оливанъ, человекъ весьма свѣдущій, но не совсемъ твердаго характера, морскимъ министромъ.

— Здѣсь поговариваютъ, что Донъ Мигуэля ожидаютъ его приверженцы на берегахъ Альгарби.

— Получаемыя здѣсь ежедневно донесенія изъ Каталоніи, постоянно удостовѣряютъ объ усиленіи въ этой провинціи вооруженныхъ карлистскихъ шаекъ, вступающихъ въ схватки съ правительственными войсками, и даже появляющихся близъ Барселоны. Важнѣйшіе пункты на маестрацкой равнинѣ, гдѣ пребывалъ Кабрера, имѣютъ быть укрѣплены, а на островѣ Майоркѣ назначена артиллерія. Малые военные суда: *Ebro* 10-ти пушечное, *Jason* 20-ти пушечное, и пароходъ *Valcano* 6-и пушечное, стоятъ въ Пальмской гавани въ распоряженіи генералъ капитана балеарскихъ острововъ.

— Вчера разнесся здѣсь слухъ, будто бы съ бывшимъ изъ Парижа курьеромъ получено извѣстіе объ опасной болѣзни герцогини Монпансьерской, и будто бы Королева Христина еще вчера вечеромъ рѣшилась отправиться въ Парижъ. Ничего не было бы удивительнаго въ томъ, если бы при юныхъ лѣтахъ герцогини, здоровье ея разстроилось, вследствие слишкомъ преждевременнаго замужества. Въ письмахъ ея, писанныхъ къ Королевы, замѣтна тоска и неудовольствие по поводу новыхъ отношеній и окружающихъ ее лицъ. Но тѣ, кои увѣрены въ томъ, что достиженіе цѣлей, ожидаемыхъ французскимъ дворомъ отъ брака герцога Монпансьерскаго, зависитъ здѣсь единственно отъ возвращенія Г. Мона въ министерство, которое состоитъ также въ зависимости отъ присутствія Королевы Христины, нисколько не допускаютъ того, чтобы сія послѣдняя, для посѣщенія своей дочери отъ перваго брака, подвергала опасности здѣшнее свое положеніе. Напротивъ они полагаютъ, что будто бы оскудѣвшее здоровье герцогини Монпансьерской послужитъ предлогомъ къ тому, чтобы она, вмѣстѣ съ своимъ супругомъ, пріѣхала сюда для пользованія болѣе умѣреннымъ климатомъ.

— Вчера внезапно скончался здѣсь знаменитый защитникъ Сарагоссы, Сарагосскій герцогъ, генералъ Палафоксъ.

му политическаго, какъ его коледы объявили. wszelako nie ufano jego sposobowi myslenia, poniewaz w tymze czasie dziennik *Heraldo*, organ rozwiązanego ministerstwa, ogłosił Jenerala Pavia za reprezentanta polityki przeszlego gabinetu. Rzeczywiście też Jenerał Pavia, w kilka godzin po powrocie Królowej Krystyny, wystąpił w Radzie Ministrów z zupełnie nowym systemem politycznym. Utrzymywał on, że jako Minister wojny jest także naczelnikiem armii, i dla tego ma prawo udzielać rozkazy wszystkim jakiego bądź stopnia Jeneralom, a nawet samemu Królowi, jako Feldmarszałkowi, i żądać od nich ślepego posłuszeństwa. Zarazem domagał się dla siebie tych samych prerogatyw, jakie służą Jnym Kapitanom prowincyi, w których stan wojenny jest ogłoszony, tak, aby w całej monarchii, jak tamci w pojedynczych prowincjach, mógł Sady wojenne stanowić, biegać administracyi cywilnej tamować i pożyczki przymusowe rozpisywać. Nareszcie nalegał o powiększenie armii o 250,000 ludzi i zniesienie Jeneralnych Inspekeyi różnych rodzajów broni, których opinie Minister wojny, przy obsadzaniu miejsc, mieć na względzie jest obowiązany. W tych żądaniach upatrywali inni Ministrowie zamiar ustanowienia dyktatury wojskowej, i dla tego je odrzucili. W skutku tego Minister Pavia podał się onegdaj do dymissyi, która mu też wczoraj przez Królowę udzieloną została. Jednocześnie Ministrem wojny mianowany został podeszły Jenerał Oraa, mąż umiarkowanego sposobu myślenia, nie należący do właściwego stronnictwa wojskowego, a Ministrem marynarki Deputowany Olivan, mąż bardzo światły, ale nie posiadający stałego charakteru.

— Głoszą tu, że Don Miguel oczekiwany jest przez stronników jego na pobrzeżu Algarbii.

— Nadchodzące tu codziennie doniesienia z Katalonii zapewniają ciągle o powiększaniu się w tej prowincyi zbrojnych band karlistowskich, które staczają częste w taraszkę z wojskiem, a nawet ukazują się w bliskości Barcelony. Najważniejsze punkta w dolinie Maestrazgo, gdzie Cabrera przebywał, mają być wzmocone, a na wyspę Majorkę postano artylerją. Małe okręty wojenne *Ebro* o 10 działach, *Jason* o 20 i parostatek *Volcano* o 6 działach, stoją w porcie Palma do rozporządzenia Jeneralnego Kapitana wysp Balearskich.

— Wczoraj rozeszła się tu pogłoska, że goniec z Paryża przywiózł wiadomość o niebezpiecznej słabości Xiężny Montpensier, i że Królowa Krystyna postanowiła jeszcze wczoraj wieczorem wyjechać jaknajspieszniej do Paryża. Nie byłoby wprowadzić nic dziwnego, gdyby przy młodocianym wieku Xiężny zdrowie jej nadwężone zostało skutkiem zbyt wczesnego zamężećcia. Także listy jej pisane do Królowej noszą piętno tęsknoty i niezadowolenia jej z nowych stosunków i otaczających ją osób. Ale ci, co są przekonani, że osiągnięcie skutków, jakie dwór francuzki spodziewa się otrzymać z małżeństwa Xięcia Montpensier, zależy tu tylko od powrotu P. Mon do ministerstwa, a ten znowu od obecności Królowej Krystyny, nie chcą temu wcale wierzyć, aby ostatnia dla odwieńdzenia swęj córki z piérwszego małżeństwa, chciała narażać na niebezpieczeństwo swoje tutejsze stanowisko. Sądzą tu owszem, że niby zachwiane zdrowie Xiężny Montpensier postuży tylko za pozór, aby ją tu na niejaki czas wraz z małżonkiem jej sprowadzić, dla użycia łagodniejszego klimatu.

— Wczoraj umarł tu nagle sławny obrońca Saragossy, Jenerał Palafox, Xiąże Saragossy.

ВИЛЬНА, въ Тип. О. Гликсберга—Печ. позвол. 7-го Марта 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. А. Мулинъ.